

เทศน์กฐินวัดป่าสันติพุทธาราม

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ต่อไปจะเริ่มทำการทอดกฐินนะ แต่ก่อนทอดกฐิน ทำไมถึงต้องมาทอดกฐินไง ก่อนทอดกฐินแล้วเราจะแสดงธรรม แสดงธรรมเพื่อให้เราเข้าใจ เพื่อให้หัวใจเราปลอดภัย ถ้าหัวใจเราปลอดภัย หัวใจเราดี การทำบุญกุศลของเรามันก็จะได้ผลตอบแทนที่มหาศาล ถ้าเราทอดกฐินกันด้วยความมีดม่น ทอดกฐินกันโดยที่ว่าตามๆ กันไป กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อตามๆ กันมา ถ้าเชื่อตามๆ กันมาก็คงทำตามๆ กันมาพอเป็นพิธีๆ ใจ เราถึงไม่มีสิ่งใดตกค้างในใจ

ถ้าสิ่งที่ตกค้างในใจ เห็นไหม นี่เราจะทอดกฐิน ก่อนจะทอดกฐิน เราต้องบอกก่อนว่า ทำไมถึงมีพระพุทธศาสนาไป พระพุทธศาสนามีเพราะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสวงหา มีการกระทำนะ กว่าจะมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้นี้เป็นพระโพธิสัตว์ๆ เช่น อย่างในหลวงเรา ในหลวงพยายามสร้างบุญบารมี เราก็เห็นกัน อยู่ในพระไตรปิฎก เราก็เห็นกันแต่ในตำราว่าพระโพธิสัตว์ๆ มีบุญใหญ่ มีบุญหนักหนา

ดูตัวนี้ชัดๆ รั้นๆ เห็นตัวอย่างอยู่ที่นี่ พระโพธิสัตว์เขาสร้างกันมาอย่างนี้ สร้างแล้วสร้างเล่า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ด้วยอำนาจวาสนาบารมีไง สร้างมาทำไม พันธุกรรมของจิตๆ ถ้าพันธุกรรมของจิต จิตที่มันสร้างคุณงามความดีมา มันคิดสิ่งใดมันคิดแต่เรื่องดีๆ ใถ้ามันคิดเรื่องๆ ดี คนจะเอาไรต์เอาเปรียบนะ อโหสิ ปล่อยให้เขาทำกันไป มันกรรมของสัตว์ มันเป็นกรรมของเขาทั้งนั้นนะ เขาทำร้ายเรา เขาทำเราขนาดไหน มันเป็นเวรเป็นกรรมของเขา เราไม่เกี่ยว เราทำแต่คุณงามความดี ทำแต่คุณงามความดี

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เวลาอำนาจวาสนาบารมีเต็มแล้วถึงได้จุติมาเกิด เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เวลาเกิด

เป็นเจ้าของสิทธิ์ตงนี้ขวนขวายๆ ขวนขวายไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ ศึกษาๆ ศึกษามาแล้ว มันไม่มีทางออก สุดท้ายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตั้งมารื้อค้นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง เวลามารื้อค้นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง รื้อค้นมาจากอะไร รื้อค้นมาจากอำนาจวาสนาก่อน เพราะมีอำนาจวาสนา มันทำให้มีหลักการ ให้คนมีจุดยืน จิตใจของคนมีหลักการ มีจุดยืน ใครจะโน้มนำไปไม่ได้

เวลาใครโน้มนำไป ไม่ใช่ด้วยเหตุด้วยผล ไม่ใช่ แต่ถ้าใครโน้มนำด้วยเหตุด้วยผล อยากแสวงหา อยากเจอคนประเภทนั้น แต่คนประเภทนั้นหาไม่ได้ หาไม่ได้เพราะอะไร เพราะไม่มีใครมีอำนาจวาสนาเท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือไม่มีใครฉลาดกว่า ไม่มีใครมีปัญญาที่เหนือกว่า ไม่มีใครมีปัญหาที่จะชักนำได้ ไม่มี

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาไม่มีแล้วจะค้นจากใครละ เพราะไปศึกษากับเขาแล้ว อ่าพารดาบส อุทกดาบสนะ ได้สมบัติ ๖ สมบัติ ๘ บอก “เจ้าชายสิทธัตถะมีความรู้เหมือนเรา เป็นอาจารย์ได้ สอนได้เหมือนเรา”

คำว่า “เหมือนเรา” เหมือนอาจารย์ไง เท่ากับอาจารย์ไง แต่อาจารย์สุดความสามารถแล้วว่าเหมือนเรา แต่เจ้าชายสิทธัตถะยังสงสัยอยู่ ถ้าเหมือนแล้วทำไมเรายังทุกข์ ถ้าเหมือนแล้ว คำว่า “เหมือน” ก็สุดความสามารถของเขา แต่เรายังทุกข์อยู่ เรายังจะต้องไปได้อยู่ ถ้าไปได้อยู่ ไปอย่างไร ไปก็ไม่มีคนสอน ถึงย้อนกลับมาๆ พิจารณาด้วยความสามารถขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา นะ ท่านบอกว่า “เราตรัสรู้เองโดยชอบ” คำนี้สำคัญมาก ความชอบนะ ความชอบธรรมกับความไม่ชอบธรรม ความถูกต้องกับความผิด

ความชอบธรรม ชอบธรรมเพราะอะไร ชอบธรรมเพราะด้วยอำนาจวาสนาของท่านอำนาจวาสนาของพระโพธิสัตว์ อำนาจวาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลักการที่มันมั่นคง ความชอบธรรมมันตรวจสอบไง มันตรวจสอบกับความรู้ความเห็นในใจของตน ถึงบอกว่ามันชอบธรรม เวลามันชอบธรรมแล้วเสวยวิมุตติสุข

คำว่า “วิมุตติสุข” มันละเอียดลึกซึ้ง ละเอียดลึกซึ้งเหมือนกับเส้นผมบังภูเขา มันละเอียดลึกซึ้งแบบว่าความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ในใจของเรา เรารู้เท่ากับกิเลสตัดทอนความทะยานอยากในใจของเราไม่ได้ เพราะอะไร เพราะมันลึกกลับเกินไปไง ท่านเสวยวิมุตติสุข แล้วว่า “จะสั่งสอนใครได้หนอ จะสั่งสอนใครได้หนอ”

ถึงสุดท้ายแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไปแสดงธรรมกับปัญจวัคคีย์ เวลาแสดงธัมมจักขุ แสดงธัมมจักขุ เหตุผลในพระพุทธานุศาสน์ ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เวลาแสดงธรรมฯ แสดงทฤษฎีออกมานั้นนะ ความแสดงธรรม เห็นไหม “ภิกษุทั้งหลาย ทางสองส่วนที่เธอไม่ควรเสพ อัดตกิลมถาณูโยค กามสุขัลลิกานูโยค”

ความสุขความสบายเกินไปก็ไม่ใช่ ความทุกข์ลำบากเกินไปก็ไม่ใช่ แล้วมัชฌิมาปฏิปทา มันเป็นอย่างไรล่ะ ตรงสายกลางๆ

สายกลาง ในสังคัมปัจจุบันนี้สายกลางก็ ๑ เมตร ๕๐ เซนติเมตร สายกลาง...มันไม่ใช่สายกลาง ใต้นั้นมันความคิด ความสายกลาง สายกลางคือว่าคนนะทุกข์มาก ความสายกลางของเขามันก็ความทุกข์ที่มันเบาบางลง คนทุกข์น้อย ความสายกลางมันอยู่ที่คนทุกข์มากทุกข์น้อย คนมีวาสนาบารมีมากมีวาสนาบารมีน้อย คนที่มีปัญญามากมีปัญญาน้อย มันจะกลางเท่ากันได้อย่างไรล่ะ แต่มันกลางด้วยความสมดุลของมันๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม พอแสดงธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม เวลาเทศน์ธัมมจักขุ ไปแล้ว เทศน์ว่าการจนเป็นพระโสดาบัน เวลาเทศน์อนัตตลักขณสูตรเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด เทศน์ยสะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา “ภิกษุทั้งหลาย เธอกับเราทั้งหมดเป็น ๖๑ องค์ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลก”

บ่วงที่เป็นโลกก็การสรรเสริญการเยินยอ ทรัพย์สมบัติ ยศถาบรรดาศักดิ์ “เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลก” ใครก็ล่อลวงเธอไม่ได้

“เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์” เป็นทิพย์นั้นนะ ทิพย์สมบัติที่เราทำกันอยู่นี้ บุญที่เราทำอยู่นี้เขาเรียกทิพย์ ทิพย์เพราะมันสะสมลงที่ใจ นี่มันเป็นทิพย์สมบัติ วิมาน

“เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์ เธอจงไปอย่าซ้อนทางกัน โลกนี้
เราร้อนนัก โลกนี้เราร้อนนัก” นี่กระจายไปๆ พอมาพื้นฟู พระพุทธศาสนาเกิดที่นี้ พระพุทธ พระ
ธรรม พระสงฆ์ เราเป็นชาวพุทธๆ เรามีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธ พระ
ธรรม พระสงฆ์อยู่ในหัวใจของเราไป

ถ้าอยู่ในหัวใจของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเผยแผ่ธรรมไปๆ คนเข้ามา
บวชมหาศาล พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระอนูรุทธะ พระอานนท์ ต่างๆ พระที่ดั่งามใน
พระพุทธศาสนา महाศาลเลย แต่คนที่เข้ามาบวชในพระพุทธศาสนา ฉัพพัคคีย์ สัตตธวัคคีย์
บวชเข้ามาแล้ว บวชเข้ามาสร้างวินัยไป ทำผิดทำพลาด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
บัญญัติธรรมๆ บัญญัติวินัยกับพวกนี้ พวกเข้ามาอยู่กันนี้ ใช้พวกอยู่กันมันก็เข้ามา เห็นใหม่

นี่เราจะบอกว่า สังคมทุกสังคมมีทั้งดีและชั่ว ถ้าดีและชั่ว สิ่งที่มีมันมีชั่ว สังคมทุกอย่างเรา
จะบอกให้เป็นคนดีทั้งหมด ทุกอย่างเป็นคุณงามความดีทั้งหมด มันจะเอาที่ไหน แต่เราจะเอา
ความดี ถ้าเราจะเอาความดี ในสมัยพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้
ไว้ เราเป็นชาวพุทธ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัย ที่พึ่ง แก้วสารพัดนึกของเรา

แก้วสารพัดนึกนะ เวลาเราทุกข์เรายาก เราจะลี้ถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เวลาเราจนตรอก เรามีสังฆธรรม สังฆธรรมคือปัญญาของเรา เรามีพระสงฆ์ พระสงฆ์ที่เป็นอริย
สงฆ์ ที่เป็นพึ่งของเรา นั่นนะเรามีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

สิ่งที่เราทอดกฐินอยู่นี้เพราะเป็นพระบัญญัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไว้ว่า ถ้าภิกษุ ภิกษุถ้าอยู่จำพรรษา อยู่จำพรรษานะ ออก
พรรษาแล้ว ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขวนขวาย ขวนขวายแล้ว เวลาสิ่งใดติดข้องในหัวใจจะไปเฝ้า
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาออกพรรษาไปแล้ว เวลาไป ฝ่าฝอน
มันเปื่อยมันเก่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบัญญัติให้มีกฐิน ถ้าเธอจำพรรษาที่
ไหน ให้ชุมชน ให้หมู่บ้านนั้นเป็นผู้รับผิดชอบ รับผิดชอบด้วยบุญกุศลอันนั้นมา ให้ถ่ายผ้าถ่าย
ฝอน ถึงจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพื่อสนทนาธรรม เพื่อสิ่งที่ติดข้องในหัวใจ นี่
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ แล้วในสมัยปัจจุบันนี้เราจะมาทอดกฐินๆ กันนี้

เวลาก่อนจะเข้าพรรษา ครูบาอาจารย์ไปทำวัตรทำวากับครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ที่เป็นหัวหน้าท่านจะให้อุบาย อุบายให้พระเริ่มประพฤติปฏิบัติ เวลาพระปฏิบัตินี้ไง สงฆ์ๆ สงฆ์เป็นสังฆะ เป็นสงฆ์ขึ้นมา แต่เวลาเป็นบุคคลๆ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาหัวใจมันเป็นสงฆ์ขึ้นมา เป็นไสดาบัน เป็นสภิกาคามี เป็นอนาคามีขึ้นมาในหัวใจนะ ในหัวใจนั้นสำคัญมาก ถ้าหัวใจสำคัญมากนะ ในหัวใจนี้สำคัญมาก เวลาที่ประพฤติปฏิบัติมันต้องมีครู มีอาจารย์ เห็นไหม

อย่างเช่นเวลาในสมัยพุทธกาล เวลามีปัญหา จะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาไปฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เข้าใจแล้วจะไปถามพระสาวกเวลาไปถามปัญหาพระสาวกเวลาพระสาวกตอบแล้วก็กลับไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ถ้ามาถามเรา เราก็ตอบแบบพระสาวกนี้นั่นนะ”

นั่นนะเวลาธรรมมันเสมอกัน เวลาธรรมมันสุดสิ้นความเป็นจริง อันนี้ก็เหมือนกัน ในสมัยกึ่งพุทธกาล ในสมัยปัจจุบันนี้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเป็นคนค้นคว้า ท่านเป็นคนประพฤติปฏิบัติมา ท่านฟื้นฟูวงกรรมฐานขึ้นมา ท่านฟื้นฟูในการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านฟื้นฟูขึ้นมา คำว่า “ฟื้นฟูขึ้นมาๆ” ท่านก็ต้องชวนชวายเป็นของท่าน หลวงปู่มั่นท่านมีใครเป็นครูบาอาจารย์ของท่าน มีก็มีเจ้าคุณอุบาลี มีเจ้าคุณอุบาลี เป็นที่ปรึกษา นับถือว่าเป็นครูบาอาจารย์องค์หนึ่ง ถ้ามาศึกษาๆ มีหลวงปู่เสาร์เป็นที่พึ่งอาศัย เวลาที่พึ่งอาศัย ต่างคนต่างประพฤติปฏิบัติ ต่างคนต่างค้นคว้ามา

เวลาหลวงปู่มั่นท่านอยู่ที่ถ้ำสาริกา ท่านส่งจิตของท่านไปดูเจ้าคุณอุบาลี ว่าเจ้าคุณอุบาลี ท่านกำหนดสิ่งใด เจ้าคุณอุบาลี ท่านกำหนด อวิชชาปัจจุยา สงฺขารา กำหนดปัจจุการ เวลาท่านลงจากถ้ำสาริกามาพระบรมนิवास ไปคุยกับเจ้าคุณอุบาลี “วันนั้น เวลานั้น กำหนดอย่างนั้นๆ”

“อืม! ท่านมันนี่เก่ง ท่านมันนี่เก่ง”

คำว่า “เก่ง” มันเก่งในการประพฤติปฏิบัติไ้ แต่เจ้าคุณอุบาลีฯ ท่านชำนาญ ท่านชำนาญในทางตำรับตำรา ทางทฤษฎีไ้ แต่ท่านก็ปรารถนาเหมือนกัน อยากจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นี่พูดถึงครูบาอาจารย์นะ

เวลาเจ้าคุณอุบาลีฯ ท่านเป็นพระน้อย ท่านถีอวิเวกออกไป เวลาท่านวิเวกออกไป ไปทางฝั่งลาว เจ้าฝั่งลาวอยากจะให้เจ้าคุณอุบาลีฯ เป็นลูกเขย นี่ความคิดว่าอยากจะสักๆ เวลาครูบาอาจารย์ท่านคิดอยากจะสักๆ แต่ว่าด้วยสติด้วยปัญญา ด้วยอำนาจวาสนา ด้วยการรักษาเอาตัวรอดมา

เวลารักษาเอาตัวรอดมา เวลาประพฤติปฏิบัติมา หลวงปู่เจี๊ยะเป็นผู้เล่าให้ฟังเอง เวลาหลวงปู่มันท่านแก่เจ้าคุณอุบาลีฯ ที่โบสถ์ในวัดเจติย์หลวง “เกิดตายๆ มันทุกข์นะ เกิดตายๆ มันทุกข์นะ”

เพราะต่างคนต่างปรารถนาพระโพธิสัตว์ ต่างคนต่างปรารถนาพุทธภูมิ ต่างคนต่างปรารถนาอนาคตไ้ แต่เวลาหลวงปู่มันท่านไปแก่เจ้าคุณอุบาลีฯ แก่จนท่านสละความติดข้องทางโลก ท่านสละสิ่งที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ ท่านทำของท่านๆ

นี่พูดถึงว่า เวลาประพฤติปฏิบัติในพรรษา ในพรรษา สงฆ์จำพรรษาครบสงฆ์ถึงจะมีการทอดกฐิน แต่ในการทอดกฐินนั้น ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามีอำนาจวาสนาขึ้นมา เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

การทำงานทางโลก การทำงานทางโลกเราแอบเหื่อต่างน้ำเพื่อประสบความสำเร็จทางโลกของเรา ถ้าทางโลกประสบความสำเร็จมา นั้นเป็นสมบัติสาธารณะ สมบัติทางโลกสมบัตินี้ถ้าไม่พลัดพรากจากเราไป เราก็ต้องพลัดพรากจากเขา

การพลัดพรากจากเราไป เราเป็นผู้ใช้สอย เราจะต้องพลัดพรากจากเขา เราต้องพลัดพรากจากเขาแน่นอน แต่ถ้าเป็นสมบัติทางธรรมๆ ความฉลาด ความรู้เท่าทัน ความกำหนดทัน หัวใจของเรา สิ่งที่เป็นความทุกข์ ความทุกข์จากภายนอก ถ้ามีสติปัญญา มันเท่าทันความทุกข์จากภายนอก ถ้ามันเท่าทันความทุกข์จากภายนอก มันรักษาหัวใจของมันไว้ ถ้าหัวใจมีสติ มีสมาธิขึ้นมา ความทุกข์ใดๆ มันจะเข้ามาก้าวภายในหัวใจเราได้ นี่พูดถึงสมาธินะ

แต่เวลาการประพฤติปฏิบัติมันแสนยาก คำว่า “แสนยาก” เพราะอะไร เพราะเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว “จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้หนอ” ในการศึกษาทุกคนว่ารู้ ทุกคนว่าเข้าใจ ธรรมะนี้ศึกษาแล้วศึกษาอีก พอไปอ่านก็อ่านของเก่าๆ ทั้งนั้นนะ แต่ไม่มีความเป็นจริงในหัวใจ เราปฏิบัติขึ้นมาของเราไม่ได้ เราไม่มีสิ่งใดเป็นความจริงขึ้นมา เวลาจะปฏิบัติขึ้นมา แล้วใครจะเป็นคนแก้ไข ใครจะเป็นคนคอยชักจูง

หลวงปู่ลี วัดอโศการาม เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่านไป เวลาท่านใช้สติปัญญาของท่านไป เวลามันเบื่อหน่ายในการปฏิบัติ ท่านคิดมาโดยปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมาด้วยปัญญาว่าท่านจะสึก สึกไปมีครอบครัว สึกไปจะไปทำงานได้เงินทองเดือนละเท่า นั้น พอสึกไปแล้วก็มีครอบครัว มีครอบครัวก็มีลูกคนหนึ่ง มีลูกคนหนึ่งแล้วภรรยา ก็มาตายไป ก็มีแม่นมมาเลี้ยงลูกของตน ก็ไปได้กับแม่นม แม่นมก็คลอดลูกคนที่สอง ก็เป็นลูกเขากับลูกเรา เวลามีปัญหาไป ท่านพิจารณาของท่านไปด้วยปัญญาของท่านนะ โฮ้! มันทุกข์ขนาดนี้ เลิก ไปบวชดีกว่า ถ้าจะไปบวชดีกว่า ตอนที่เป็นพระอยู่ แล้วจะสึกไปทำไม ก็ไม่สึกไง ไม่สึกมาจนเป็นหลวงปู่ลีของเราๆ นี่เวลามันมีขึ้นมา

หลวงปู่ลี วัดอโศการาม เป็นหลวงปู่ของเราเพราะอะไร เพราะท่านมีสติมีปัญญาสามารถยับยั้งในใจของท่านได้ นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัจธรรม สัจธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ไง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งสอนพวกเรานะ อย่าเบียดเบียนกัน อย่าทำร้ายกัน อย่าทำกระทบกระทั่งกัน ห้ามเด็ดขาด แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะสรรเสริญ สรรเสริญผู้ฆ่ากิเลส ฆ่าทิฏฐิมานะ ฆ่าอหังการ ฆ่าความเห็นผิด ฆ่าทำลายสิ่งที่มีมันอยู่ในใจ อย่างนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสรรเสริญ แล้วฆ่าอย่างไรละ ทุกคนก็อยากฆ่าทุกคนก็อยากทำลาย ทุกคนต้องการทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น วันนี้เรามีหนังสือประวัติหลวงปู่พรหม หลวงปู่พรหมนี่นะ เป็นนายร้อย เป็นนักธุรกิจ เป็นผู้ค้าโคค้าควายต่างจากอีสานมาภาคกลาง ร่ำรวยมาก ร่ำรวยมาก มีภรรยา สุดท้ายแล้วท่านปรึกษากับภรรยา เราก็ไม่มีบุตร แล้วเราอยู่ไป สมบัติทางโลกๆ พิจารณากันจนลงใจกันแล้ว คิดว่าจะออกบวช เวลาออกบวช สละสมบัติ สละสมบัติ ๗ วัน แล้วไม่ใช่คนโง่ๆ นะ

เวลาจะสละสมบัติ มีบ้านแปดบ้านคู่ ให้ภรรยาบวชก่อน สูดทำยแล้วนะ ก็รีบบ้านแจกไป เหลือไว้หลังหนึ่งเพื่อภรรยาอยู่ไม่รอด จะสึกออกมายังได้มีที่อยู่อาศัย อยู่จนมั่นใจว่าภรรยาไม่สึก ภรรยาไม่สึก รื้อหมดเลย แจกหมด แล้วบวชมา

เวลาบวชมาๆ บวชมากับครูบาอาจารย์ของท่าน ท่านก็ประพฤติปฏิบัติของท่าน พอไปถึง จิตมันเสื่อม พอจิตมันเสื่อมก็อยากสึก พออยากสึกขึ้นมา แต่ด้วยอำนาจวาสนา คำว่า “อำนาจวาสนา” สละทรัพย์สมบัติทั้งหมด สละ เมียก็ออกบวชด้วยกัน สละทั้งนั้นเลย แล้วหัวใจ เวลาจิตมันสงบ จิตมันสงบมาก สงบจนอยากบวช อยากออกประพฤติปฏิบัติ แต่เวลามันจนตรอกขึ้นมา เวลาประพฤติปฏิบัติของตนเอง ที่ว่านิพพานมันจะคิดของมันได้ นี่จิตส่งออก โดดหยิบเอานะ โดดจะคว้าเอานิพพาน จนต้องไปตามครูบาอาจารย์มาแก้ไข

สูดทำยแล้วคนมีอำนาจวาสนา มีอำนาจวาสนาเพราะท่านระลึกได้ว่า พระกรรมฐาน เวลาหาครูหาอาจารย์จะมุ่งตรงไปหาหลวงปู่มั่น ท่านมุ่งตรงขึ้นไปหาหลวงปู่มั่นที่เชียงใหม่ พอมุ่งตรงขึ้นไปหาหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นแก้ไข หลวงปู่มั่นเป็นหลักชัย หลักชัยให้พระที่ไปอาศัยได้ อบอุ่น ความอบอุ่นมันไว้วางใจในทางหัวใจ ไว้วางใจในมรรคญาณ ไว้วางใจในช่องทางที่เราจะก้าวเดินไป ทางที่เราจะก้าวเดินไป เราจะไปหาคนที่ไม่มี ความชำนาญในการพาเราก้าวเดินไป มันจะเหลวไหลไปทั้งนั้นนะ

ขึ้นไปหาหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นท่านก็พยายามชี้แนะ หลวงปู่มั่นท่านพยายามแก้ไข หลวงปู่มั่นท่านชักนำ จนหลวงปู่พรหมเป็นพระอรหันต์ เวลาท่านนิพพานไป เผาศพออกมาแล้ว ดูสิ ไปดูพระธาตุของท่าน สวยงามมาก สวยงามมาก

แต่เวลาท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาที่ปฏิบัติ เราเวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติ เจ้าคุณอุบาลีฯ ก็คิดอยากจะสึก หลวงปู่ลีท่านก็ว่าจะสึก หลวงปู่พรหมท่านก็ว่าท่านจะสึก แต่ท่านมีปัญญา ท่านมีปัญญานะ ท่านวิ่งเข้าหา ท่านแสวงหาครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่งที่อาศัย ความที่ว่า จะสึกกลับไปสู่ทางฆราวาส

ทางฆราวาสเราก็ทำของเราอยู่แล้ว แล้วเราพยายามชวนชวายเป็นของเราขึ้นมาจนสละทรัพย์สมบัติสิ่งที่มีมันเป็นบ่วง เวลาคนจะเสียชีวิต เขาตราสังข์ บ่วงข้อมือ บ่วงเท้า บ่วงคอ คล้องไว้ นะ นั่นนะเป็นปริศนาธรรม นี่ก็เหมือนกัน เราละทิ้งมาแล้วเราจะกลับไปสู่บ่วงนั้นอีกทำไม ถ้า

ไม่กลับไปสู่วงนั้น แล้วไปข้างหน้าจะไปอย่างไรละ ไปข้างหน้าใครจะชักนำเราละ ไปข้างหน้าใครจะชี้นำละ เห็นไหม ท่านมุ่งเข้าสู่หาหลวงปู่มัน

เวลาครูบาอาจารย์ของเรามุ่งเข้าไปหาหลวงปู่มัน เวลาเข้าไปหาหลวงปู่มัน เราก็คิดว่าเข้าไปหาหลวงปู่มันก็เหมือนเราไปทางวิชาการ เขาจะศึกษา เขาจะดูแลเรา เวลาเข้าไปหาหลวงปู่มันนะ ท่านสับท่านโขก ท่านสับท่านโขกเพราะอะไร เพราะกิเลสในใจของตนมันอหังการ ในใจของตนมันอวดรู้ ในใจของตนมันส่งออก ในใจของตนๆ นั้นนะกิเลสทั้งนั้นนะ ท่านจะสับท่านจะโขกให้ละวางอย่างนั้น แล้วเวลากลับเข้ามาสู่ความสงบ กลับเข้ามาสู่ศีล สมาธิ ปัญญา มันไม่เป็นอย่างที่เราคาดเราหมาย

อย่างที่เราคาดเราหมาย เรามีกิเลสมีตัณหา มีความทะยานอยากในใจ ถ้ามีกิเลสตัณหา ความทะยานอยากในใจ คิดสิ่งใดวาดหวังสิ่งใด มันเป็นจินตนาการขึ้นมา มันคิดว่ามันว่าง เวลาคิดว่านิพพานที่กระโดดเอา กระโดดหยิบคว้าจับเอาไป แต่ความจริงนิพพานมันไม่เกิดที่นั่นไง นิพพานมันเกิดในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนใช้ใหม่ ถ้ามันจะเป็นนิพพาน มันจะเป็นนิพพานในใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใช้ใหม่ ในใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมันไปไขว่คว้าอยู่ข้างนอก มันจะเข้าไปสู่ในใจของมันได้อย่างไร

ถ้ามันจะเข้าไปสู่ในใจของมัน มันต้องมีสติ พุทธานุสติ ธัมมานุสติ สังฆานุสติ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมาให้จิตมันสงบเข้ามา ถ้าจิตสงบเข้ามาแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ยกขึ้นสู่ปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา ปัญญาไม่ใช่เกิดจากการตำรา ปัญญาไม่ใช่เกิดจากการครูบาอาจารย์ประสิทธิ์ประสาทให้ ครูบาอาจารย์เป็นผู้บอกแนวทาง ครูบาอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะ ครูบาอาจารย์เป็นผู้หักความส่งออก หักพลังงาน หักความคิด นี่มรรคใด มรรคมันเกิดมาจากอะไร ศีล สมาธิ ปัญญา

ศีล สมาธิ ปัญญา มันเป็นชื่อทั้งนั้นนะ เวลาเป็นสมาธิจริงๆ ใครเป็นสมาธิ สมาธิเกิดจากจิต ไม่ใช่จิต ถ้าสมาธิเป็นจิต เวลาสมาธิมันเสื่อมไป ทำไมคนไม่ตายพร้อมกับสมาธิไปละ ถ้าสมาธิเป็นเรา แล้วเวลามันพุ่งชานขึ้นมา ถ้าสมาธิเป็นจิต เวลาสมาธิเสื่อมไป เราก็ต้องตายไปพร้อมกับสมาธิ เวลาสมาธิมันเสื่อมไป แต่จิตเรายังอยู่ เห็นไหม จิตไม่ใช่สมาธิ สมาธิไม่ใช่จิต แต่เวลาเกิดสมาธิ เกิดจากจิต จิตเป็นผู้ปฏิบัติขึ้นมา เกิดสมาธิขึ้นมา แล้วถ้ามีครูบาอาจารย์ มี

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของท่านแนะนำให้เห็นสติปัฏฐาน ๔ สติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง สติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง คือจิตได้สำนึก คือตัวจิต ตัวภาสวะ ตัวภพ มันรู้มันเห็น

ไอ้ที่เราดูเราเห็นโดยอุปาทาน รู้เห็นโดยการสร้างภาพ ปฏิบัติแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ปฏิบัติแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ก็เขียนเรื่องกาย เวทนา จิต ธรรม แขนงไว้ที่ไหนก็ได้ กาย เวทนา จิต ธรรม ใครก็คิดได้ กาย เวทนา จิต ธรรม ใครก็เห็นได้ แต่เห็นจริงหรือเปล่า มันเห็นไม่จริง เห็นไม่จริงนี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ที่ไม่เป็นความจริงไม่มีการชี้แนะ

คุณ หลวงปู่พรหมท่านมีอำนาจวาสนาแค่ไหน เจ้าคุณอุบาลีฯ ท่านก็ปรารภนาเป็นพระโพธิสัตว์เหมือนกัน เจ้าคุณอุบาลีฯ ก็ปรารภนาเป็นพระพุทธเจ้า หลวงปู่มั่นก็ปรารภนาเป็นพระพุทธเจ้า หลวงตาท่านบอกว่าท่านก็ปรารภนาเป็นพระพุทธเจ้า

หลวงตาท่านมาพูดทำๆ ชีวิตของท่านบอกว่า “ทำไมเราไม่เคยพูดให้ใครฟังเลย ทำไมแม่ชี้แก้วรู้ได้ว่าเราปรารภนาพระโพธิสัตว์”

คำว่า “ปรารภนาพระโพธิสัตว์” ก็ดูในหลวงนี่ไง การปรารภนาเป็นพระโพธิสัตว์คือได้สร้างคุณงามความดีมาที่ภพที่ชาติ ภพชาตินี้มันเป็นอดีตที่ไม่มีใครสามารถรู้ได้ ภพชาติมันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พวกเราไม่เชื่อ นรกสวรรค์เป็นเขียนเสียให้วุ่นแล้ว ภพชาติไม่มี มีชาติปัจจุบันนี้เท่านั้น

ถ้ามีชาติปัจจุบันนี้ ทำไมลูกของเราเกิดจากพ่อแม่เดียวกัน ทำไมนิสัยไม่เหมือนกัน พ่อแม่เป็นคนเดียวกัน ลูกเกิดมา ๓-๔ คน นิสัยไม่เหมือนกันสักคน

นิสัยจะเหมือนกันไม่ได้ นิสัยจะเหมือนกันนะ เวลาเกิดจากพ่อแม่ พ่อแม่เดียวกัน พันธุกรรมเกิดจากพ่อจากแม่ทั้งนั้น เวลาไปเจ็บไข้ได้ป่วย หมอตรวจพันธุกรรม เวลาได้เชื้อโรคมา ได้โรคพันธุกรรมมานะ มันได้มา แต่นิสัย นิสัยถ้ามาฝึกให้ อภิปาตบุตร บุตรที่ดีกว่าพ่อกว่าแม่ แต่ถ้าบุตรที่มันเกิดจากเวรจากกรรมไง ถ้าเวรกรรมต่อมา มันเป็นเรื่องที่มาใช้เวรใช้กรรมกัน นี่ไง สิ่งที่ว่าพันธุกรรมของจิตๆ นี่มันคือกรรม คือการกระทำ คือเวรกรรมของจิตดวงนั้น จิตดวงนั้นเป็นผู้สร้างมา ถ้าจิตดวงนั้นเป็นผู้สร้างมา

บอกว่า นรกสวรรค์ไม่มี เวกกรรมไม่มี ภพชาติไม่มี

แล้วไม่มี ไม่มีมันก็ต้องเป็นบริสุทธิ์ตั้งแต่ชาตินี้ คนเกิดจากพ่อแม่เดียวกัน เกิดจากศูนย์ ไร เกิดจากบริสุทธิ์ผุดผ่อง เกิดจากไม่มีสิ่งใดที่มาค้ำงั้นกัน ก็ต้องเกิดมาเหมือนกันสิ แต่เวลาเกิดมาจากพ่อแม่เดียวกันทำไมมันไม่เหมือนกัน ทำไมมันแตกต่างกันละ แล้วพ่อแม่ พ่อแม่ ก็หวังนะ

นี้จะยืนยันทางวิทยาศาสตร์ จะบอกว่านรกสวรรค์ไม่มี ภพชาติไม่มี สรรพสิ่งไม่มี มีชาติ นี้ชาติปัจจุบันเท่านั้น นี่คือนิพพาน แล้วนิพพานเป็นผู้ที่ภูมิใจว่า ลงทะเบียนบ้านว่าไม่นับ ถือศาสนาใดๆ ทั้งสิ้น เป็นผู้ฉลาด คนฉลาดมาก ไม่มีศาสนาประจำหัวใจ

คนที่ไม่มีศาสนาประจำหัวใจเป็นคนโง่ คนที่มีศาสนาประจำหัวใจ หมายความว่า เรา เป็นคนที่มีพระพุทธศาสนา มีรัตนตรัยเป็นที่พึ่งของเรา เวลาเกิด เกิดสัจจะความจริง องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคยสอนไว้แล้ว ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง ชาติปี ทุกข การเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง แต่เวลาเราเกิดมา การเกิดเป็นสุขอย่างยิ่ง การเกิดเป็นมงคลชีวิต อย่างยิ่ง

แต่พระพุทธศาสนาสอนไว้อย่างนั้น เวลาเราไปทุกข์ไปยาก เราจะเข้าสู่สังขารม พอเข้าสู่ สังขารม ถ้ามีหลักใจ คนมีศาสนาเป็นที่พึ่ง เวลาจิตใจมันเร่ร้อน จิตใจที่ไม่มีจุดยืน เวลามันมี ความเหงา ความเหงา ความเศร้าสร้อย เวลาอยู่กับเพื่อนมีแต่ความสุขครึกครื้น เวลาเพื่อน กลับไป นั่งคอตกอยู่คนเดียว เวลาไปเที่ยวมีแต่ความสนุกครึกครื้น เวลากลับบ้านไปละไม่อยากจะ กลับบ้าน กลับไปแล้วมันมีแต่ความเศร้า นี่ไง ไม่มีสิ่งใดๆ เป็นที่พึ่ง คนโง่

คนฉลาด เขามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง ถ้ามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน หัวใจของเรานะ คนที่อยู่ในที่สังัดแล้วมันจะเศร้าจะเหงาจะ หงอย เราอยู่ในที่สังัดแล้วเรายังรื่นเริง รื่นเริงเพราะจิตแท้ๆ จิตแท้ๆ เป็นอิสระ จิตแท้ๆ ไม่เป็นขี้ ข้ำ เพราะไอ้จิตขี้ข้ำ ที่ไหนมีเสียงดัง ที่ไหนมีแสงสี วิ่งไปหาเขา เป็นขี้ข้ำ วิ่งไปจ้านกับเขา ตัวเองไม่มีสิทธิสิ่งใดเลย ยอมรับนับถือรูป รส กลิ่น เสียง

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาณะ รูป รส กลิ่น เสียงมันเป็นธรรมชาติ คือมันมีของมันอยู่ไ้ แต่ เรามีสติปัญญาสามารถ เพราะถ้าเรามีพระพุทธ พระธรรม เป็นที่พึ่ง เรามีพระพุทธ พระธรรม

พระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง เรามีพระพุทธศาสนาประจำหัวใจ เวลาลงทะเบียนบ้านว่าเรานับถือศาสนา
พุทธ ศาสนาพุทธสอนเรื่องอะไร

กตัญญู กตเวทิตะ เป็นเครื่องหมายของคนดี คนดีต้องมีกตัญญู คนดีต้องรู้จักบุญคุณคน
คนดี คนดีต้องรู้จักพ่อรู้จักแม่ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา ชีวิตที่มานั่งกัน
อยู่นี้ได้มาจากพ่อจากแม่ ถ้าพ่อแม่ไม่ให้มา ไม่มีชีวิตที่มานั่งอยู่

แต่เวลาชีวิตที่มานั่งอยู่แล้วอหังการ พ่อแม่เป็นเต่าล้านปี พ่อแม่ปัญญาทึบ เราเป็น
คนฉลาด เราเป็นคนอาจหาญ เราเป็นคนยอดคน...กิเลสทั้งนั้น เพราะอะไร เพราะเดี๋ยวเราแก่
เฒ่าไปมันก็ไม่ไถ่ล้างซักล้าง แล้วมันจะระลึกได้ไง เขาเรียกว่ารัตติกาล คนมีราตรีมาก คนมี
ประสบการณ์ในหัวใจมาก คนผ่านโลกผ่านร้อนหนาวมามาก มันจะเข้าใจของมันไป

ฉะนั้น สิ่งทีบอกว่ ไม่นับถือศาสนาใดทั้งสิ้น

เดี๋ยวนี้เขาทำวิจัยไป ปัญญาชนจะบอกว่าไม่นับถือศาสนาใด เวลาลงทะเบียนบ้าน ใ้ๆ
คนรุ่นใหม่ ใ้พวกรุ่นเก่าๆ นั้นนะมีศาสนาประจำตัว หาเงินหาทองมาแล้วก็ต้องไปถวายวัดนั้น
วัดนี้ เป็นผู้ที่ไม่มปัญญา

เงินของเรา เราหามาด้วยอาบเหงื่อต่างน้ำของเรา เงินของเรา มีปัญญามันถึงหาเงินมา
ได้ แต่เงินนี้เก็บไว้มันเป็นประโยชน์อะไร ประโยชน์ของเรานะ ปัจจัย ๔ เราก็พร้อม ทุกอย่างเรา
ก็พร้อม สมบัติโลก ในโลกนี้เราเสมอเขาหมดเลย เป็นมนุษย์เหมือนกัน มีสิทธิเสรีภาพ
เหมือนกัน แล้วอนาคตละ แล้วสิ่งที่เป็นสมบัติของเราละ

ถ้าคนมันฉลาด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้ไง มนุษย์หาเงินมาได้ ๑ บาท
สิ่งหนึ่งไว้ทำทุนการค้า สิ่งหนึ่งเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ สิ่งหนึ่งเอาไว้ใช้จ่ายในบ้าน สิ่งหนึ่งฝังไว้
ในดิน ฝังไว้ในหัวใจของเรา เวลาไปทำบุญกุศล ทำบุญกุศลของเรา เราเสียสละฝังไว้ในใจของ
เรา เวลาโยมมาทำบุญนะ อาหาร แก้วแหวนเงินทอง มันมาทำบุญได้ไหม มันต้องเอาคนพามัน
มาใช่ไหม คนเราไม่มีเจตนา ไม่อยากทำ มันมาได้ไหม เว้นไว้แต่มันโดนหลอกนะ ทำบุญมากๆ
ได้บุญมากๆ นั้นนะ

ถ้าเรามีสติปัญญา เราคิดเอง เราคิดเอง เราทำเอง นี่เจตนา เจตนาที่เราคิดเราอยาก
กระทำนั้นมันออกมาจากใจ แล้วที่มันทำออกไป ความลับไม่มีในโลก ความลับไม่มีในโลก
มันก็อยู่ที่การกระทำของจิตนั้นนะ จิตคิดดี มันก็รู้ว่ามันคิด จิตคิดชั่ว มันก็รู้ว่ามันคิด ความคิดดี
คิดชั่ว คิดมาจากจิต คิดมาจากเรา ไม่มีความลับในโลก เราเป็นคนคิดเอง แล้วเราเป็นคนทำเอง
บุญกุศลเราเป็นคนทำเอง ทุกอย่างเราเป็นคนทำเอง นี่ฝังลงไปหัวใจ

ถ้าฝังลงไปหัวใจนะ คนทำบุญกุศลถึงเวลาจะจากโลกนี้ไป จิตตคหบดี เราเคยอยู่แถวนี้ มี
คนคนหนึ่งเวลาเขาจะเสียชีวิต เขาบอกลูกหลานเขา เขาบอกว่าเขาจะไปนิมมานรดี มีรถม้ามารับ
เขาเห็นนะ มีรถม้ามารับ เขาจะไปนิมมานรดี เขาจะไปสวรรค์ เขาไปนะ คนจะตาย ตายด้วย
ความเหมือนเราไปปิกนิก เราจะไปเที่ยวสวรรค์นะ ในปัจจุบันนี้ก็มี นี่บอกว่าทิพย์สมบัติใด สิ่ง
ที่เป็นทิพย์สมบัติ ทิพย์สมบัติมันฝังลงไปหัวใจ แต่ทางวิทยาศาสตร์บอกว่านรกสวรรค์ไม่มี ภูษาคติ
ไม่มี สรรพสิ่งไม่มี

จิตนี้ไม่เคยตาย หลวงตาสอนไว้ประจำว่าจิตนี้ไม่เคยตาย ความรู้สึกของเราไม่เคยตาย
ถ้าเราศึกษาพระพุทธศาสนาว่าทุกข์มันเกิดจากจิต แล้วทุกข์มันอยู่ในของเรา เราก็บดบี้
ทุกข์ให้มันหมดไปจากหัวใจสิ เราบดความรู้สึกของเรา ความรู้สึกที่ชั่วๆ ความรู้สึกที่ไม่ดี เราก็
อยากสลัดทิ้ง เราอยากให้ความคิดของเรา หัวใจของเราคิดแต่เรื่องดีๆ มันก็ไม่คิดแต่เรื่องดีๆ สัก
ทีหนึ่ง เวลาคิดแต่เรื่องดีๆ คิดได้น้อยมาก เวลาคิดแต่เรื่องชั่วๆ มันคิดได้มหาศาลเลย

ความคิดนี้มันมหัศจรรย์ แล้วถ้ารู้ว่าคุณคิด ถ้าจิตนี้มันทำลายได้ เราก็ทำลาย
ความรู้สึกนึกคิดนี้สิ ความรู้สึกนึกคิด เวลาคิด เวลาคิดแต่เรื่องที่ไม่ดี คิดซ้ำคิดซาก คิดแล้วก็
น้ำตาไหล คิดแล้วก็มีแต่ความเจ็บช้ำน้ำใจ

แต่ถ้าเราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ กราบธรรมนี่ไง ปัญญาอบรมสมาธิ ศีล สมาธิ ปัญญา เวลา
ปัญญามันเกิดขึ้นมา นี่มรรค

สิ่งขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงอัมมจักขุ ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ อตตก
ลมนานุโยค คือการทำให้เราทุกข์จนเกินไป กามสุขัลลิกานุโยค คือความสุขให้เราติดในสมาธิ
ในอตตกิลมนานุโยคทำให้เราทุกข์เกินไป มัชฌิมาปฏิปทา การใช้ปัญญาพิจารณาของมัน

พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ เวลามันพิจารณาของมัน ถ้าจิตมันสงบแล้วมันเห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง ถ้ามันจับต้องของมันได้ มันพิจารณาของมัน เวลาพิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรม ถ้าจิตมันสงบแล้ว จิตสงบแล้ว จิตเป็นสมาธิแล้ว

แต่ส่วนใหญ่แล้วจิตไม่เป็นสมาธิ คิดว่าง คิดว่าง คิดว่าว่าง คิดว่าว่างคือความคิด เวลาเราคิดฟุ้งซ่านๆ นี่ก็คือความคิด เวลาเราคิดว่าง คิดว่างก็เป็นความคิด คิดว่างเป็นความคิด

แต่ถ้าตัวมันว่าง ไม่ใช่ความคิด เพราะมันคิดไม่ได้ สมาธิเป็นสมาธิ สมาธิไม่ใช่ความคิด แต่ความคิดที่เกิดจากสัมมาสมาธิมันจะเป็นภาวนามยปัญญา ถ้าภาวนามยปัญญา ถ้ามันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง มันจะสะเทือนชั่วหัวใจ

คำว่า “สะเทือนชั่วหัวใจ” เพราะอะไร เพราะใจนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่ว่าทำลายไม่ได้ จิตที่ว่ามันไม่เคยตาย มันไม่เคยตาย เวลามันพิจารณาของมัน พิจารณาของมัน แล้วเวลามันคาย มันชำระล้างของมัน อตตกิลมถานุโยค กามสุขัลลิกานุโยค เวลามันพิจารณาของมันเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไป สิ่งที่เป็นจริงๆ มันเป็นจริงอย่างนี้ไง ถ้าเป็นจริงอย่างนี้ นี่มันเกิดปัญญาอย่างนี้

เวลาครูบาอาจารย์ของเรา เวลาคิดทางโลก ทางโลกมันก็เป็นความคิดของเรานี้แหละ ความคิด คิดเรื่องศาสนา มันก็เป็นความคิดที่ดี เวลาความคิดเรื่องกิเลสตัดทอนความทะยานอยาก เวลาคิดเรื่องที่ชั่ว ระหว่างดีกับชั่วมันลงกันไม่ได้ เวลาเรามีสติปัญญา เราใช้บริการเรา มันจะลงสู่สัมมาสมาธิ ถ้าลงสู่สัมมาสมาธิ นี่สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ถ้าใครเข้าสู่สัมมาสมาธิได้ เข้าสู่จิตของตน เห็นไหม พุทฺธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ตัวหัวใจนี้เป็นตัวพุทฺธะ แต่ตัวพุทฺธะนี้ยังไม่ได้สร้างปัญญาของเราขึ้นมาด้วยความเป็นจริง ถ้าสร้างขึ้นมาด้วยความเป็นจริง มันออกเห็นกาย ต้องเป็นพุทฺธะ ต้องเป็นสมาธิแล้วมาออกเห็นกาย มันถึงจะสะเทือนกิเลส มันถึงเป็นเรื่องข้อเท็จจริงในการกระทำ

มันถึงเป็นเรื่องที่ว่า หลวงปู่มันท่านไปแก้เจ้าคุณอุบาลีฯ ที่โบสถ์วัดเจติยหลวง เวลาหลวงปู่มัน หลวงปู่ลี วัดอโศการาม เวลาขึ้นไปคารวะหลวงปู่มันที่วัดหนองฝื่อ หลวงตาเป็นผู้ที่สร้างกระต๊อบให้หลวงปู่ลีเป็นผู้ได้ค้างแรมเอง หลวงปู่มันท่านไปดู นั่นนะ

แล้วเวลาหลวงปู่พรหมท่านขึ้นไปหาหลวงปู่มัน เพราะหลวงปู่มันท่านมีความจริงในใจของท่าน ท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านมีมรรคญาณในใจของท่าน ท่านมีสังขะความจริงในใจของท่าน ท่านถึงมีความสามารถสั่งสอนเอกบุรุษ บุรุษอาชาไนย เจ้าคุณอุบาลีฯ หลวงปู่ดี หลวงปู่พรหม เป็นบุรุษอาชาไนย

บุรุษอาชาไนยไม่ยอมเชื่อฟังใครง่าย ๆ บุรุษอาชาไนยไม่สูงส่งกับสังคมาใดทั้งสิ้น จะสูงส่งกับสังคมา ต้องสังคมาที่เหนือกว่า จะเข้าไปหาใคร ต้องมีสติปัญญาที่เหนือกว่า จะเข้าไปหาครูบาอาจารย์ ต้องเป็นครูบาอาจารย์ที่สามารถชักนำขึ้นมาได้ ไม่ลงไปคลุกขี้

นี่พูดถึงว่าในพรรษาๆ เวลาเราจำพรรษากัน เวลาครูบาอาจารย์เวลาจำพรรษา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มัน ท่านเป็นผู้วางข้อวัตร วางให้พระป่า ให้ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ในพรรษาแล้ว เข้าพรรษาแล้วก็ให้อริขฐานธุดงค์วัตรแต่ละข้อต่างๆ เพื่อธุดงค์วัตรเป็นเครื่องขัดเกลา ไม่ใช่ปัญญา

เหมือนวินัย เป็นเครื่องขัดเกลา เป็นกติกากฎ เป็นสังขะ ตั้งสังขะให้หัวใจทำตามสังขะนั้น แล้วเวลาทำสังขะนั้นมันจะกระทบกระเทือน มันจะขาดแคลน มันจะสมบูรณ์อย่างไร นั่นเป็นอำนาจวาสนาของคน แต่สำคัญคือฝึกหัวใจให้ฉลาด ถ้าหัวใจฉลาดมันเกิดปัญญาขึ้นมา นั่นเป็นการฝึกหัด

ในพรรษาหนึ่งๆ ครูบาอาจารย์จำพรรษาหนึ่งๆ ก็ปฏิบัติหนึ่งพรรษา สองพรรษา เพิ่มขึ้น นั่นคือวันเวลา แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ มันต้องเป็นจริงกลางหัวใจ เวลามรรคมันเกิด ศีล สมาธิ ปัญญามันเกิด ภาวนามยปัญญา มันเกิด มันจะเกิดความมหัศจรรย์ แล้วความมหัศจรรย์อย่างนี้ พระศรีอริยเมตไตรยในอนาคตก็จะมาตรัสรู้แบบนี้ เพราะมันเป็นมรรคเหมือนกัน มันเป็นเครื่องที่ชำระล้างกิเลสเหมือนกัน สิ่งชำระล้างกิเลสมันเป็นอันเดียวกัน พระพุทธศาสนาสอนเรื่องอย่างนี้

เราจะบอกว่า พระพุทธศาสนาของเรายิ่งใหญ่ ยอดเยี่ยม แต่พวกเราเป็นกบเผือกอบัว เป็นมดเผือกพวงมะม่วง อยู่กับศาสนา แต่ไม่เห็นคุณค่าของศาสนา อยู่กับศาสนา ไม่รู้จักเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากศาสนา เก็บเกี่ยวคือเก็บเกี่ยวบุญกุศลของตน เก็บเกี่ยวคุณงามความดีไว้

ไว้ในหัวใจ ผั่งดิน ผั่งดินคือผั่งไว้ที่หัวใจ เจตนาของคน ความคิดที่ดีๆ มันจะผั่งลงที่ใจเรา ถ้าผั่งลงบ่อยครั้งเข้าๆ มันจะเป็นจริต มันจะเป็นนิสัย นิสัยที่ดี นิสัยที่ดี เห็นไหม

หลวงตาท่านไปไหนท่านพูดบ่อย “เราไปเอาหัวใจคน ไปเอาหัวใจคน” ครูบาอาจารย์ท่านมองไปที่หัวใจคนนะ น้ำใจของคนนะ น้ำใจมันยิ่งใหญ่กว่าทุกๆ อย่าง น้ำใจยิ่งใหญ่มาแล้วพระพุทธรูปศาสนาสอนลงที่หัวใจ ไม่มีสิ่งใดสัมผัสศาสนาได้ หนังสือมันเป็นแค่ตัวอักษร เป็นหมึกพิมพ์ สิ่งพิมพ์ลงกลางหัวใจ ศีล สมาธิ ปัญญา มันสัมผัส เวลาจิตสงบขึ้นมา สมาธิเป็นแบบนี้ สมาธิเกิดจากจิต แล้วถ้าไม่มีปัญญา ก็ไม่รู้ว่าภาวนามยปัญญาเป็นอย่างไร เวลามันเกิดปัญญาขึ้นมา อ้อ! มันแตกต่างกับที่เรารู้สึกนึกคิด มันแตกต่างกับที่เราทำมาตลอด ไม่เหมือนกัน ถ้าเหมือนกัน เราคงไม่หลงใหลมาขนาดนี้หรอก ถ้าเหมือนกัน เราคงไม่โง่ขนาดนี้หรอก แต่พอมันเห็นจริง มันฉลาดขึ้นมา มันถึงไปรู้ความโง่ ความโง่ที่เราเคยนอนจมอยู่กับมันโง่ แต่ถ้าเราไม่เห็นภาวนามยปัญญา เราก็จะนอนจมอยู่กับความโง่นั้นแหละ แล้วก็ถือตัวถือตนว่าฉลาด กูยอดเยี่ยม

แต่ครูบาอาจารย์ของเราจะ ท่านจะบอกว่า ทำไมเราโง่ได้ขนาดนี้ ทำไมเราโง่ได้ขนาดนี้

เราฟังครูบาอาจารย์เวลาพูด ท่านพูดออกมาจากใจนะ มันเสียวนะ มันเสียว มันสลดใจ เหมือนเรากำลังใกล้จะตาย เหมือนเรากำลังใกล้จะหมดความสามารถ หมดความสามารถคือภาวนาไม่ได้ ภาวนาแล้วมันลุ่มลุกคลุกคลานนะ เวลามันผ่านมาได้นี่ โอ้โฮ! มันเสียว ทำไมมึงโง่ได้ขนาดนี้ ทำไมเราโง่ได้ขนาดนี้ แต่มันฉลาดแล้วนะ ถ้ามันไม่ฉลาด มันไม่รู้ว่ามันโง่หรอก แต่ถ้ามันโง่นั้นแหละ มันอวดตัวว่ามันฉลาด ใ้ที่มันว่าเป็นมนุษย์ไม่นับถือศาสนาใดทั้งสิ้น นั่นนะ มันว่ามันฉลาด...นั่นแหละมันแสนโง่

เพราะเป็นมนุษย์โง่ เราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์มีชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ศาสนามันมีของมันอยู่แล้ว แต่เราไปเห็นความว่าศาสนา มันลุ่มลุกคลุกคลาน เราก็เลยพาลพาโลว่าศาสนามันเป็นอย่างนั้น แต่เราไม่ได้ศึกษาเห็นว่าในสังคมทุกสังคมมีทั้งคนดีและคนเลว ในผู้ที่ปฏิบัติมันก็มีปฏิบัติผิดและปฏิบัติถูก ถ้าปฏิบัติถูก ออกพรรษาแล้ว ได้รับกฐินแล้ว ตัดผ้าแล้วจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่ในปัจจุบันนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านปรินิพพานไปแล้ว ธรรมและวินัย เป็นศาสดาของเรา เราก็จะยึดอยู่กับคำสั่งสอนของท่าน เราทำนะ ทอดกฐินแล้วเราก็ตามพุทธ โอวาท ทำตามคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วระลึกถึงศาสดาของเรา ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ระลึกถึงศาสดาของเรา เอวัง